

West-Vlaanderen Ontcijferd Sociaal-economisch profiel van de provincie

Editie 2024

Verloop van de ondernemingen

data@pomwvl.be

INHOUDSTAFEL

1. Actieve, opgerichte en verdwenen ondernemingen
2. Overlevingskansen starters
3. Faillissementen
4. Verhuisbewegingen
5. Collectieve ontslagen

CONCLUSIES

Ondanks een aanzienlijke afname van het aantal **opgerichte ondernemingen** en een toename van het aantal **verdwenen ondernemingen** kenden zowel West-Vlaanderen als Vlaanderen tussen 2022 en 2023 een lichte toename van het aantal **actieve ondernemingen**. Deze toename was in Vlaanderen iets groter dan in West-Vlaanderen.

Van alle West-Vlaamse ondernemingen die in 2018 zijn gestart, was vijf jaar later 72,9% nog steeds actief. De **overlevingskans van starters** blijft in West-Vlaanderen hoger dan in Vlaanderen. West-Vlaamse starters hebben in 2018 een hogere vijfjarige overlevingskans dan in 2013 en 2017.

In 2023 lag het aantal **faillissementen** in West-Vlaanderen, en in mindere mate het ermee gepaard gaande **banenverlies**, hoger dan in 2022. Vlaanderen kende eenzelfde procentuele toename van het aantal faillissementen, maar het totale banenverlies steeg een stuk sterker dan in West-Vlaanderen. In zowel West-Vlaanderen als Vlaanderen situeerde twee derde van de faillissementen in 2023 zich in de tertiaire sector, op geruime afstand gevolgd door de bouwsector met bijna een kwart van alle faillissementen.

Doordat het aantal uitwijkingen in West-Vlaanderen sterker daalde dan het aantal inwijkingen steeg, nam het aantal **verhuisbewegingen van vestigingen** tussen 2018 en 2023 af. In zowel 2022 als 2023 was de inwijking groter dan de uitwijking wat resulteerde in een positief migratiesaldo in West-Vlaanderen.

Twee bedrijven – Balta en McThree Carpets – vertegenwoordigden ruim 90% van de 631 banen die in 2023 in West-Vlaanderen bedreigd werden door een aangekondigd **collectief ontslag**. Na de informatie- en raadplegingsprocedure werden in 2023 in West-Vlaanderen 346 werknemers getroffen door een collectief ontslag, wat duidelijk minder is dan in 2022 en 2018. Het collectief ontslag bij Balta werd in 2023 betekend; 295 banen gingen effectief verloren. Het collectief ontslag van McThree Carpets werd niet betekend; de onderneming vroeg het faillissement aan waardoor 278 banen verloren gingen.

1. Actieve, opgerichte en verdwenen ondernemingen

In de periode 2018-2023 kende het aantal actieve, opgerichte en vooral het aantal verdwenen ondernemingen in West-Vlaanderen een aanzienlijke toename; in Vlaanderen waren de toenames nog groter. Ondanks een aanzienlijke afname van het aantal opgerichte ondernemingen en een toename van het aantal verdwenen ondernemingen kenden zowel West-Vlaanderen als Vlaanderen tussen 2022 en 2023 een lichte toename van het aantal actieve ondernemingen.

Binnen West-Vlaanderen telt de regio Brugge het grootste aandeel actieve en verdwenen ondernemingen; inzake het aandeel opgerichte ondernemingen moet Brugge de koppositie delen met Zuid-West-Vlaanderen. In de regio Middenkust is het aandeel actieve, opgerichte en verdwenen ondernemingen het kleinst.

In 2023 waren zowel de oprichtings- als uitredingsratio in West-Vlaanderen kleiner dan in Vlaanderen, wat resulteerde in een kleinere turbulentieratio. Ook de nettogroeiratio lag in West-Vlaanderen onder het Vlaamse cijfer.

Binnen West-Vlaanderen was in 2023 zowel het aantal opgerichte als het aantal uitgetreden ondernemingen ten opzichte van het aantal actieve ondernemingen het hoogst in de regio Middenkust. Het verschil tussen het aantal oprichtingen en het aantal verdwenen ondernemingen, ten opzichte van het totale aantal actieve ondernemingen, was het grootst in de regio Midwest; in Brugge en de Westhoek was de nettogroeiratio het kleinst. Met de kleinste oprichtingsratio en de op één na kleinste uitredingsratio – na Midwest – was de turbulentieratio in de Westhoek het kleinst.

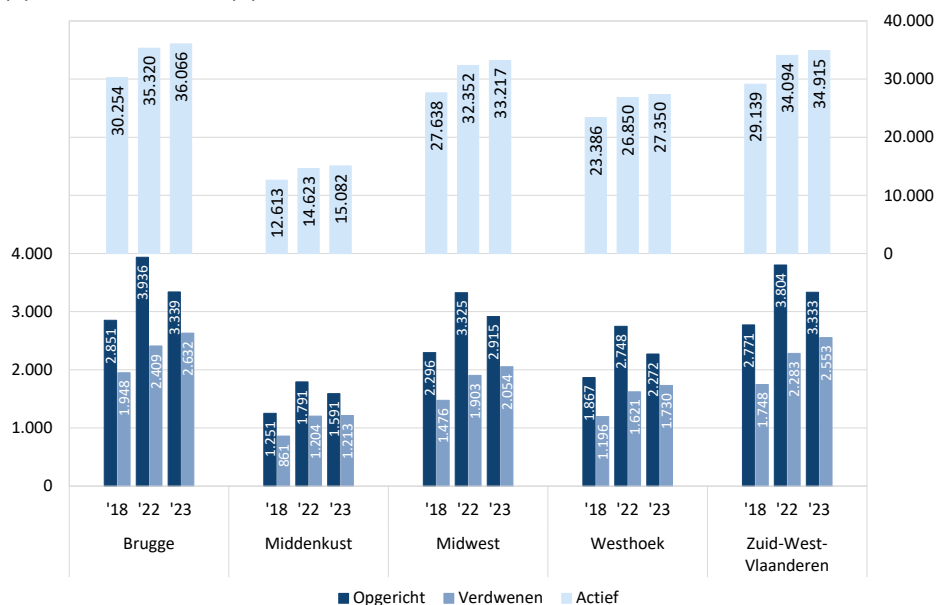
Tabel 1: Evolutie van het aantal actieve, opgerichte en verdwenen ondernemingen, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2018-2022-2023 (a).

	2018	2022	2023	Evolutie 2018- 2023	Evolutie 2022- 2023
West-Vlaanderen					
- Actief	123.030	143.239	146.630	+19,2%	+2,4%
- Opgericht	11.036	15.604	13.450	+21,9%	-13,8%
- Verdwenen	7.229	9.420	10.182	+40,8%	+8,1%
Vlaams Gewest					
- Actief	593.087	714.083	735.285	+24,0%	+3,0%
- Opgericht	60.568	86.378	77.851	+28,5%	-9,9%
- Verdwenen	38.121	51.824	57.159	+49,9%	+10,3%
Aandeel WVl in VLG					
- Actief	20,7%	20,1%	19,9%		
- Opgericht	18,2%	18,1%	17,3%		
- Verdwenen	19,0%	18,2%	17,8%		

(a) Berekend op basis van maandcijfers.

Bron: FOD Economie (Statbel), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Figuur 1: Aantal actieve, opgerichte en verdwenen ondernemingen, regio's van West-Vlaanderen (a), 2018-2022-2023 (b).

(a) Westhoek incl. Wervik, Zuid-West-Vlaanderen excl. Wervik.

(b) Berekend op basis van maandcijfers.

Bron: FOD Economie (Statbel), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

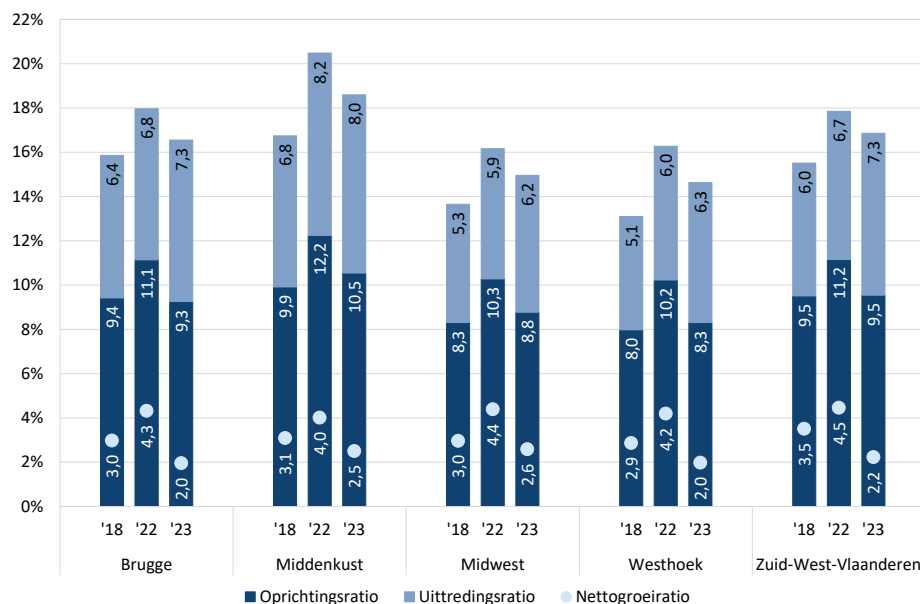
Tabel 2: Verloop van de ondernemingen, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2018-2022-2023 (a).

	2018	2022	2023
West-Vlaanderen			
- Oprichtingsratio	9,0%	10,9%	9,2%
- Uittredingsratio	5,9%	6,6%	6,9%
- Nettogroeiratio	3,1%	4,3%	2,2%
- Turbulentieratio	14,8%	17,5%	16,1%
Vlaams Gewest			
- Oprichtingsratio	10,2%	12,1%	10,6%
- Uittredingsratio	6,4%	7,3%	7,8%
- Nettogroeiratio	3,8%	4,8%	2,8%
- Turbulentieratio	16,6%	19,4%	18,4%

(a) Berekend op basis van maandcijfers.

Bron: FOD Economie (Statbel), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Figuur 2: Verloop van de ondernemingen, regio's van West-Vlaanderen (a), 2018-2022-2023 (b).

(a) Westhoek incl. Wervik, Zuid-West-Vlaanderen excl. Wervik.

(b) Berekend op basis van maandcijfers.

Bron: FOD Economie (Statbel), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

2. Overlevingskansen starters

Van alle West-Vlaamse ondernemingen die in 2018 zijn gestart, was vijf jaar later 72,9% nog steeds actief. De overlevingskans van starters blijft in West-Vlaanderen hoger dan in Vlaanderen. West-Vlaamse starters hebben in 2018 een hogere vijfjarige overlevingskans dan in 2017. In Vlaanderen was de overlevingskans van starters in 2018 hoger dan in 2017 maar iets lager dan in 2013.

Binnen West-Vlaanderen is de overlevingskans van ondernemingen die in 2018 zijn gestart het laagst in de regio Middenkust. Ondernemingen opgericht in 2013 hebben de hoogste overlevingskans in de Westhoek, voor starters opgericht in 2017 en 2018 is dat de regio Midwest.

Sector

Zowel in West-Vlaanderen als in Vlaanderen is de overlevingskans steeds het hoogst in de primaire sector, gevolgd door de bouwsector.

In de regio's Brugge, Middenkust en Zuid-West-Vlaanderen is de overlevingskans van ondernemingen gestart in 2018 het hoogst in de primaire sector, gevolgd door de bouwsector. Ook in de Westhoek staat de primaire sector op kop, maar volgt de industrie op de tweede plaats. In Midwest is de overlevingskans van ondernemingen in de bouwsector iets groter dan in de primaire sector.

Leeftijd

Bijna één op vier van de in 2018 gestarte West-Vlaamse ondernemingen die binnen de vijf jaar na oprichtingsdatum de activiteiten

stop zetten, doen dat tussen het eerste en het tweede jaar na oprichting. In Vlaanderen is bijna een kwart van de starters die de activiteiten binnen de vijf jaar stop zet jonger dan één jaar.

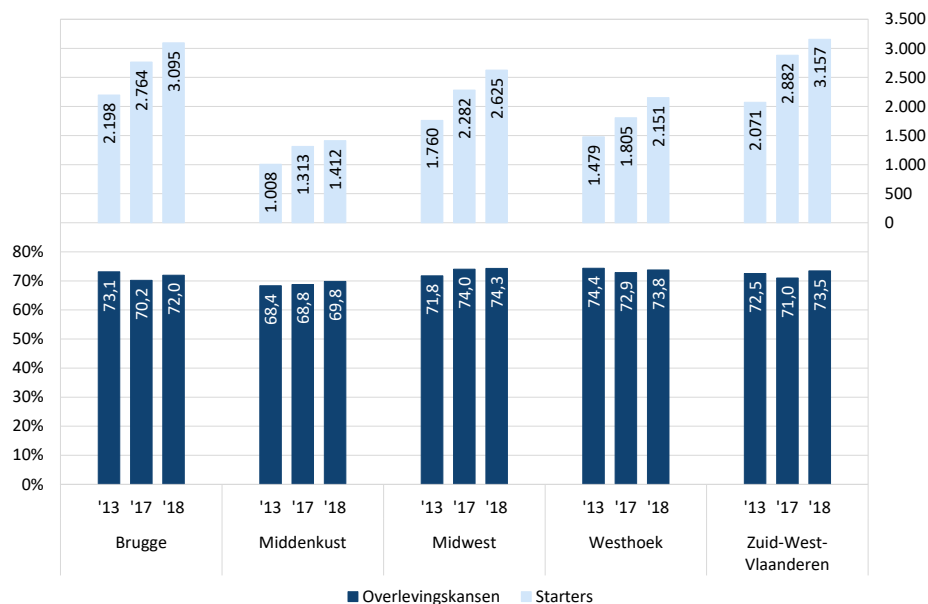
Met uitzondering van Brugge tellen de West-Vlaamse regio's het grootste aantal stopzettingen bij de starters die tussen de één en twee jaar oud zijn; in Brugge staan de starters die binnen het jaar de activiteiten terug stop zetten op kop.

Tabel 3: Overlevingskansen na vijf jaar van ondernemingen gestart in 2013-2017-2018, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest.

	2013	2017	2018	Evolutie 2013-2018	Evolutie 2017-2018
West-Vlaanderen					
- Starters	8.516	11.046	12.440	+46,1%	+12,6%
- Overlevingskansen	72,3%	71,5%	72,9%	+0,6%punt	+1,4%punt
Vlaams Gewest					
- Starters	46.838	54.328	66.215	+41,4%	+21,9%
- Overlevingskansen	70,8%	70,1%	70,6%	-0,2%punt	+0,5%punt
Aandeel WVl in VLG					
- Starters	18,2%	20,3%	18,8%		

Bron: Lokovest (19/03/2024), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Figuur 3: Overlevingskansen na vijf jaar van ondernemingen gestart in 2013-2017-2018, regio's van West-Vlaanderen.

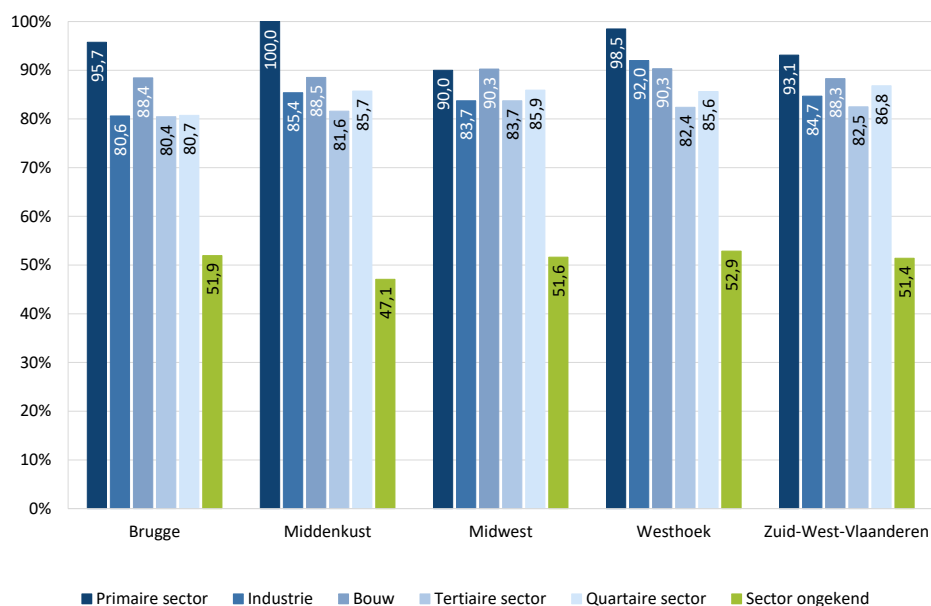
Bron: Lokovest (19/03/2024), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Tabel 4: Overlevingskansen na vijf jaar van ondernemingen gestart in 2013-2017-2018, ingedeeld naar sector, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest.

	2013	2017	2018	Evolutie 2013-2018	Evolutie 2017-2018
West-Vlaanderen	72,3%	71,5%	72,9%	+0,6%punt	+1,4%punt
- Primaire sector	94,8%	93,0%	95,1%	+0,3%punt	+2,1%punt
- Industrie	87,6%	81,7%	84,8%	-2,8%punt	+3,1%punt
- Bouw	90,0%	88,1%	89,2%	-0,8%punt	+1,1%punt
- Tertiaire sector	84,0%	82,2%	82,1%	-1,9%punt	-0,1%punt
- Quartaire sector	88,4%	82,9%	84,7%	-3,7%punt	+1,8%punt
- Sector ongekend	50,6%	47,7%	51,3%	+0,7%punt	+3,6%punt
Vlaams Gewest	70,8%	70,1%	70,6%	-0,2%punt	+0,5%punt
- Primaire sector	93,4%	89,8%	90,7%	-2,8%punt	+0,9%punt
- Industrie	86,3%	80,9%	82,2%	-4,1%punt	+1,3%punt
- Bouw	88,2%	85,8%	86,1%	-2,1%punt	+0,3%punt
- Tertiaire sector	83,1%	80,8%	80,9%	-2,2%punt	+0,1%punt
- Quartaire sector	86,7%	84,4%	83,9%	-2,8%punt	-0,5%punt
- Sector ongekend	50,0%	46,6%	47,5%	-2,5%punt	+1,0%punt

Bron: Lokovest (19/03/2024), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Figuur 4: Overlevingskansen na vijf jaar van ondernemingen gestart in 2018, ingedeeld naar sector, regio's van West-Vlaanderen.

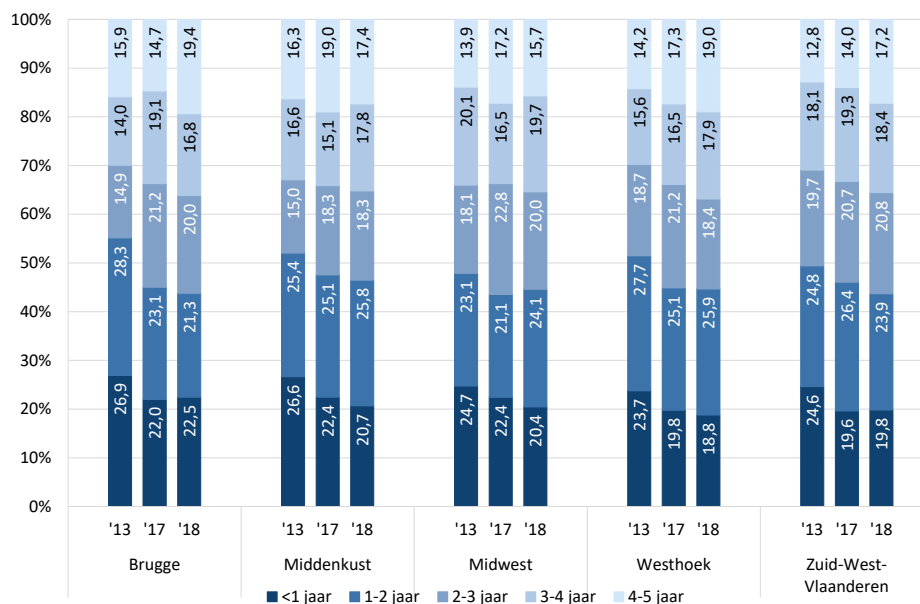
Bron: Lokovest (19/03/2024), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Tabel 5: Stopzettingen binnen de vijf jaar van ondernemingen gestart in 2013-2017-2018, ingedeeld naar leeftijd, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest.

	2013	2017	2018		Evolutie 2013-2018	Evolutie 2017-2018
West-Vlaanderen	2.355	3.153	3.371	100,0%	+43,1%	+6,9%
- <1 jaar	597	667	693	20,6%	+16,1%	+3,9%
- 1-2 jaar	609	762	804	23,9%	+32,0%	+5,5%
- 2-3 jaar	409	662	665	19,7%	+62,6%	+0,5%
- 3-4 jaar	398	559	610	18,1%	+53,3%	+9,1%
- 4-5 jaar	342	503	599	17,8%	+75,1%	+19,1%
Vlaams Gewest	13.681	16.248	19.494	100,0%	+42,5%	+20,0%
- <1 jaar	3.358	3.712	4.555	23,4%	+35,6%	+22,7%
- 1-2 jaar	3.284	3.905	4.454	22,8%	+35,6%	+14,1%
- 2-3 jaar	2.585	3.220	3.635	18,6%	+40,6%	+12,9%
- 3-4 jaar	2.281	2.884	3.474	17,8%	+52,3%	+20,5%
- 4-5 jaar	2.173	2.527	3.376	17,3%	+55,4%	+33,6%
Aandeel WVl in VLG	17,2%	19,4%	17,3%			
- <1 jaar	17,8%	18,0%	15,2%			
- 1-2 jaar	18,5%	19,5%	18,1%			
- 2-3 jaar	15,8%	20,6%	18,3%			
- 3-4 jaar	17,4%	19,4%	17,6%			
- 4-5 jaar	15,7%	19,9%	17,7%			

Bron: Lokovest (19/03/2024), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Figuur 5: Stopzettingen binnen de vijf jaar van ondernemingen gestart in 2013-2017-2018, ingedeeld naar leeftijd, regio's van West-Vlaanderen.

Bron: Lokovest (19/03/2024), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

3. Faillissementen

In 2023 lag het aantal faillissementen in West-Vlaanderen, en in mindere mate het ermee gepaard gaande banenverlies, hoger dan in 2022. Vlaanderen kende eenzelfde procentuele toename van het aantal faillissementen, maar het totale banenverlies steeg een stuk sterker dan in West-Vlaanderen. Over de voorbije vijf jaar steeg het aantal faillissementen en het banenverlies in Vlaanderen veel sterker dan in West-Vlaanderen. We vermelden hierbij het faillissement van Makro in januari 2023, met zetel in Wommelgem, waarbij 1.992 banen verloren gingen.

De regio's Brugge en Zuid-West-Vlaanderen vertegenwoordigden in 2023 samen ruim de helft van het aantal faillissementen en het totale banenverlies in West-Vlaanderen. De regio Middenkust telde het kleinste aantal faillissementen en verloren jobs. Middenkust was de enige West-Vlaamse regio waar in 2023 minder faillissementen en verloren jobs werden geteld dan in 2018 en 2022. De aanzienlijke afname van het banenverlies in Midwest en Zuid-West-Vlaanderen in de periode 2022-2023 kon de forse toenames in Brugge en de Westhoek niet compenseren.

Sector

In zowel West-Vlaanderen als Vlaanderen situeerde twee derde van de faillissementen in 2023 zich in de tertiaire sector, op geruime afstand gevolgd door de bouwsector met bijna een kwart van alle faillissementen. Ook in alle West-Vlaamse regio's staan de tertiaire en de bouwsector op kop, al zijn er wel grote verschillen tussen de regio's. Zo vertegenwoordigt de tertiaire sector in de regio Middenkust veruit het grootste aantal faillissementen en is het aandeel van de bouwsector het kleinst. In de regio Midwest zien we het omgekeerde.

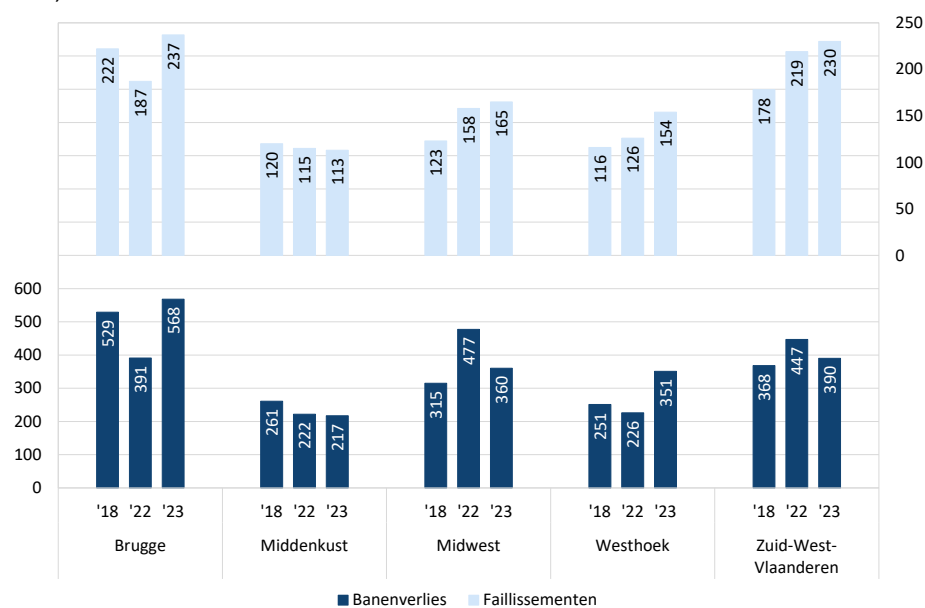
Net als bij het aantal faillissementen is het grootste deel van het banenverlies in 2023 in zowel West-Vlaanderen als Vlaanderen gekoppeld aan de tertiaire sector en de bouwsector. De tertiaire sector staat ook op kop in alle West-Vlaamse regio's en – met uitzondering van Brugge – volgt de bouwsector op de tweede plaats. Ook hier zijn enkele opvallende verschillen tussen de regio's onderling. Zo is het banenverlies in de tertiaire sector in de regio Middenkust veruit het grootst en in de bouwsector duidelijk het kleinst. In vergelijking met de andere regio's is het aandeel van de bouwsector in de Westhoek het grootst en het aandeel van de tertiaire sector in de regio Midwest veruit het kleinst.

Tabel 6: Evolutie van het aantal faillissementen en het totale banenverlies, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2018-2022-2023.

	2018	2022	2023	Evolutie 2018-2023	Evolutie 2022-2023
West-Vlaanderen					
- Faillissementen	759	805	899	+18,4%	+11,7%
- Banenverlies	1.724	1.763	1.886	+9,4%	+7,0%
Vlaams Gewest					
- Faillissementen	4.415	5.287	5.908	+33,8%	+11,7%
- Banenverlies	11.851	12.091	16.649	+40,5%	+37,7%
Aandeel WVL in VLG					
- Faillissementen	17,2%	15,2%	15,2%		
- Banenverlies	14,5%	14,6%	11,3%		

Bron: FOD Economie (Statbel), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Figuur 6: Evolutie van het aantal faillissementen en het totale banenverlies, regio's van West-Vlaanderen, 2018-2022-2023.

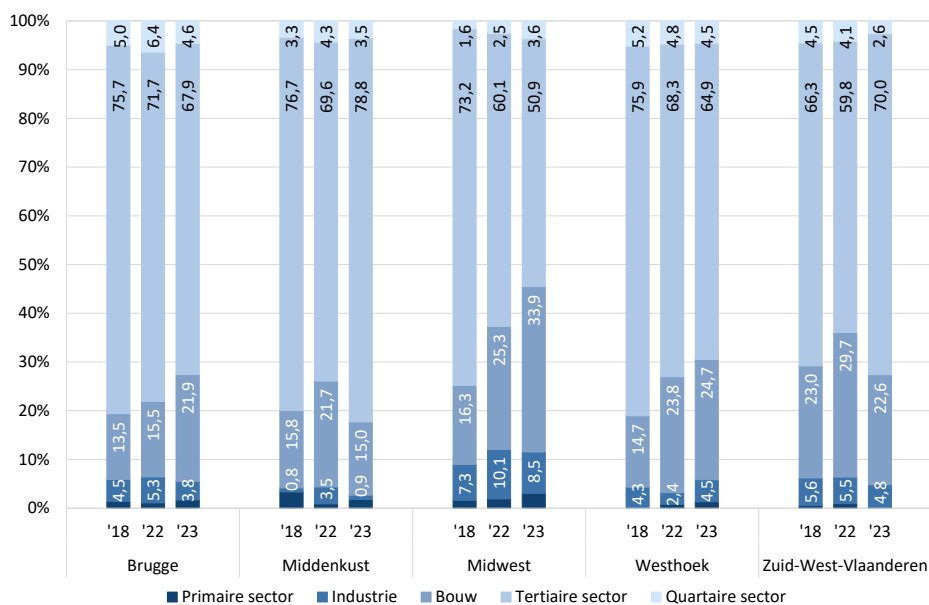
Bron: FOD Economie (Statbel), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Tabel 7: Evolutie van het aantal faillissementen, ingedeeld naar sector, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2018-2022-2023.

	2018	2022	2023		Evolutie 2018-2023	Evolutie 2022-2023
West-Vlaanderen	759	805	899	100,0%	+18,4%	+11,7%
- Primaire sector	10	9	13	1,4%	+30,0%	+44,4%
- Industrie	35	45	42	4,7%	+20,0%	-6,7%
- Bouw	127	189	215	23,9%	+69,3%	+13,8%
- Tertiaire sector	556	526	595	66,2%	+7,0%	+13,1%
- Quartaire sector	31	36	34	3,8%	+9,7%	-5,6%
Vlaams Gewest	4.415	5.287	5.908	100,0%	+33,8%	+11,7%
- Primaire sector	31	48	49	0,8%	+58,1%	+2,1%
- Industrie	203	266	285	4,8%	+40,4%	+7,1%
- Bouw	768	1.073	1.384	23,4%	+80,2%	+29,0%
- Tertiaire sector	3.222	3.641	3.960	67,0%	+22,9%	+8,8%
- Quartaire sector	191	259	230	3,9%	+20,4%	-11,2%
Aandeel WVL in VLG	17,2%	15,2%	15,2%			
- Primaire sector	32,3%	18,8%	26,5%			
- Industrie	17,2%	16,9%	14,7%			
- Bouw	16,5%	17,6%	15,5%			
- Tertiaire sector	17,3%	14,4%	15,0%			
- Quartaire sector	16,2%	13,9%	14,8%			

Bron: FOD Economie (Statbel), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Figuur 7: Faillissementen, ingedeeld naar sector, regio's van West-Vlaanderen, 2018-2022-2023.

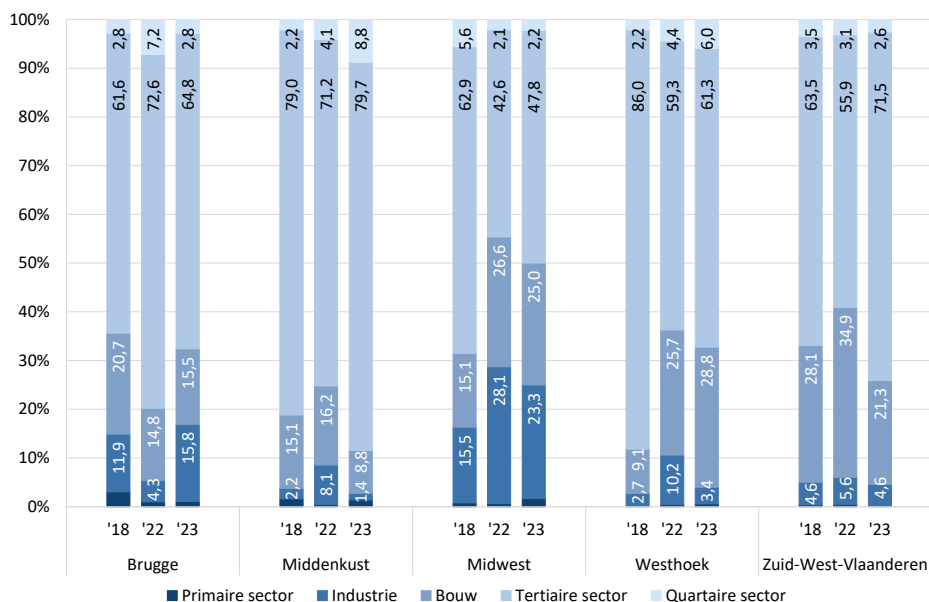
Bron: FOD Economie (Statbel), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Tabel 8: Evolutie van het totale banenverlies als gevolg van faillissementen, ingedeeld naar sector, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2018-2022-2023.

	2018	2022	2023		Evolutie 2018-2023	Evolutie 2022-2023
West-Vlaanderen	1.279	1.763	1.886	100,0%	+47,5%	+7,0%
- Primaire sector	18	11	17	0,9%	-5,6%	+54,5%
- Industrie	107	217	207	11,0%	+93,5%	-4,6%
- Bouw	238	435	381	20,2%	+60,1%	-12,4%
- Tertiaire sector	874	1.029	1.207	64,0%	+38,1%	+17,3%
- Quartaire sector	42	71	74	3,9%	+76,2%	+4,2%
Vlaams Gewest	8.575	12.091	16.469	100,0%	+92,1%	+36,2%
- Primaire sector	46	107	94	0,6%	+104,3%	-12,1%
- Industrie	821	1.050	1.484	9,0%	+80,8%	+41,3%
- Bouw	1.764	2.230	2.744	16,7%	+55,6%	+23,0%
- Tertiaire sector	5.520	7.933	11.344	68,9%	+105,5%	+43,0%
- Quartaire sector	424	771	803	4,9%	+89,4%	+4,2%
Aandeel WVL in VLG	14,9%	14,6%	11,5%			
- Primaire sector	39,1%	10,3%	18,1%			
- Industrie	13,0%	20,7%	13,9%			
- Bouw	13,5%	19,5%	13,9%			
- Tertiaire sector	15,8%	13,0%	10,6%			
- Quartaire sector	9,9%	9,2%	9,2%			

Bron: FOD Economie (Statbel), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Figuur 8: Totale banenverlies als gevolg van faillissementen, ingedeeld naar sector, regio's van West-Vlaanderen, 2018-2022-2023.

Bron: FOD Economie (Statbel), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

4. Verhuisbewegingen

Doordat het aantal uitwijkingen in West-Vlaanderen sterker daalde dan het aantal inwijkingen steeg, nam het aantal verhuisbewegingen van vestigingen tussen 2018 en 2023 af. In zowel 2022 als 2023 was de inwijking groter dan de uitwijking wat resulteerde in een positief migratiesaldo in West-Vlaanderen, in 2018 was het migratiesaldo nog negatief. De intensiteit van de verhuisbewegingen, of het aantal verhuisbewegingen per

1.000 vestigingen, lag in 2023 lager dan in 2022 en 2018.

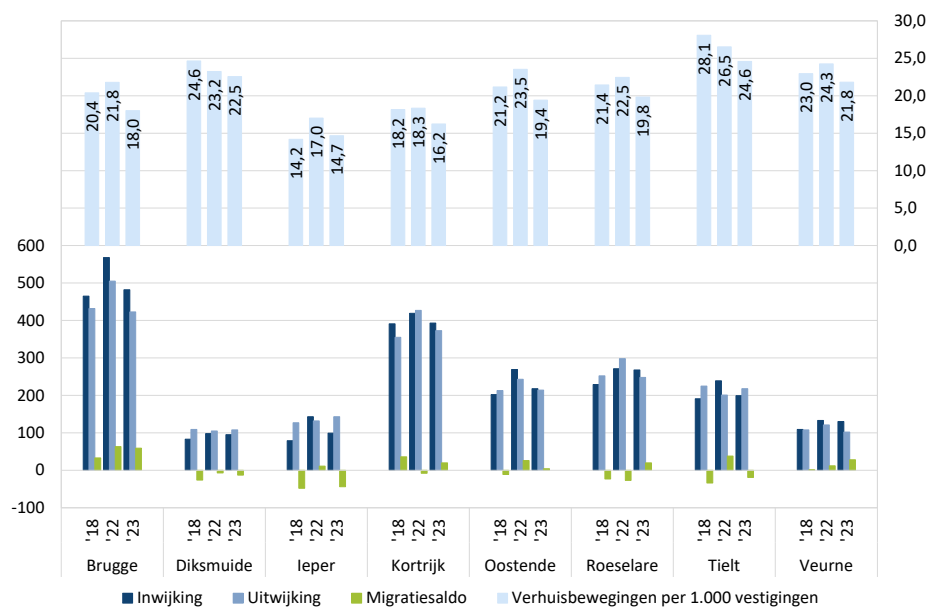
In de arrondissementen Brugge en Kortrijk is zowel de in- als uitwijking van vestigingen het grootst. In 2023 was er in Ieper, Tielt en Diksmuide een grotere uit- dan inwijking. De verhuisintensiteit van vestigingen was in 2023 het grootst in Tielt en het kleinst in Ieper.

Tabel 9: Evolutie van het aantal verhuisbewegingen van vestigingen, West-Vlaanderen, 2018-2022-2023.

	2018	2022	2023	Evolutie 2018-2023	Evolutie 2022-2023
West-Vlaanderen	1.513	1.798	1.489	-1,6%	-17,2%
- Inwijking	725	958	778	+7,3%	-18,8%
- Uitwijking	788	840	711	-9,8%	-15,4%
- Migratiesaldo	-63	118	67		
- Verhuisbewegingen per 1.000 vestigingen	8,7	9,2	7,5		

Bron: Lokovest (18/03/2024), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Figuur 9: Verhuisbewegingen van vestigingen, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2018-2022-2023.

Bron: Lokovest (18/03/2024), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

5. Collectieve ontslagen

In 2023 werden in West-Vlaanderen een kwart meer banen bedreigd door een aangekondigd collectief ontslag dan in 2022; in Vlaanderen was er in dezelfde periode een nog veel grotere toename. Twee West-Vlaamse bedrijven – Balta en McThree Carpets – vertegenwoordigden ruim 90% van alle banen die in 2023 bedreigd werden door een aangekondigd collectief ontslag.

Na de informatie- en raadplegingsprocedure werden in 2023 in West-Vlaanderen 346 werknemers getroffen door een collectief ontslag, wat duidelijk minder is dan in 2022 en 2018. In Vlaanderen lag het aantal werknemers dat in 2023 geraakt werd door een collectief ontslag fors hoger dan in 2022 en 2018. Bij de West-Vlaamse bedrijven waar het collectief ontslag in 2023 werd betekend, gingen na de informatie- en raadplegingsprocedure zeven banen minder verloren dan

was aangekondigd; in Vlaanderen werden 632 banen gered in vergelijking met wat was aangekondigd.

In West-Vlaanderen werd het collectief ontslag bij Balta in 2023 betekend; 295 banen gingen effectief verloren. Het collectief ontslag van McThree Carpets werd niet betekend; de onderneming vroeg het faillissement aan waardoor 278 banen verloren gingen. Bij Beaulieu gingen in 2022 minder banen verloren dan was aangekondigd; bij Balta was er geen wijziging. Van de zes grootste in 2018 aangekondigde collectieve ontslagen in West-Vlaanderen werden er datzelfde jaar vier betekend; de collectieve ontslagen bij Superia en Betafence werden in 2019 betekend. Bij geen enkele van deze ondernemingen konden banen gered worden na de informatie- en raadplegingsprocedure.

Tabel 10: Evolutie van het aantal werknemers betrokken bij een aankondiging van een voornemen tot collectief ontslag, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2018-2022-2023.

	2018	2022	2023	Evolutie 2018-2023	Evolutie 2022-2023
West-Vlaanderen	664	503	631	-5,0%	+25,4%
Vlaams Gewest	3.319	2.716	4.550	+37,1%	+67,5%
Aandeel WVl in VLG	20,0%	18,5%	13,9%		

Bron: FOD WASO, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Tabel 11: Grootste aangekondigde collectieve ontslagen (banenverlies), West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2018-2022-2023.

	2018	2022	2023
West-Vlaanderen	R. Vanden Berghe - 144 Keter - 108 Superia - 81 Betafence - 80 Nortek - 71 Escolys - 65	Balta - 270 Beaulieu - 212	Balta - 295 McThree Carpets - 278
Vlaams Gewest	Mestdagh - 450 Medtronic - 317 Axalta Coating Systems - 276 Philips Turnhout - 158 BD myShopi - 124 Nyrstar Belgium - 121 Mora - 97	Gorillas - 199 AGC Automotive - 171 Huntsman - 139 Cloetta - 116 Kontoor - 114	Match-Profi - 656 Sappi Lanaken - 642 Goed - 300 Arlanxeo - 278 3M Belgium - 250 Avery Denisson - 245 Janssen België - 201 Dreamland &-baby - 192 Farnell - 192 Signify Turnhout - 174 C&A - 160 Bose - 152 Purmo - 143 Unigro - 141 Innovia Films - 121

Bron: FOD WASO, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Tabel 12: Evolutie van het aantal werknemers betrokken bij een betekening van collectief ontslag, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2018-2022-2023.

	2018	2022	2023	Evolutie 2018-2023	Evolutie 2022-2023
West-Vlaanderen					
- Aankondiging	472	550	353	-25,2%	-35,8%
- Betekening	470	505	346	-26,4%	-31,5%
- Betekening vs aankondiging	-2	-45	-7		
Vlaams Gewest					
- Aankondiging	2.914	2.258	4.208	+44,4%	+86,4%
- Betekening	2.766	1.952	3.576	+29,3%	+83,2%
- Betekening vs aankondiging	-148	-306	-632		
Aandeel WVL in VLG					
- Aankondiging	16,2%	24,4%	8,4%		
- Betekening	17,0%	25,9%	9,7%		

Bron: FOD WASO, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Tabel 13: Grootste betekende collectieve ontslagen (banenverlies), West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2018-2022-2023.

	2018	2022	2023
West-Vlaanderen	R. Vanden Berghe - 144 Keter - 108 Nortek - 71 Escolys - 65	Balta - 270 Beaulieu - 171	Balta - 295
Vlaams Gewest	Mestdagh - 450 Medtronic - 317 Axalta Coating Systems - 266 Philips Turnhout - 158 Nyrstar Belgium - 108 Mora - 97 BD myShopi - 94	Kuehne+Nagel - 513 Gorillas - 119 AGC Automotive - 175 Kontoor - 74	Match-Profi - 656 Sappi Lanaken - 639 Goed - 300 Arlanxeo - 278 Avery Denisson - 219 Farnell - 189 Signify Turnhout - 174 Janssen België - 155 Unigro - 138 Purmo - 136 Dreamland &-baby - 119 Innovia Films - 118 Cloetta - 113 3M Belgium - 98 C&A - 92

Bron: FOD WASO, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Definities en methodologie

Actieve, opgerichte en verdwenen ondernemingen

Het aantal actieve ondernemingen stemt overeen met het aantal actieve BTW-plichtige ondernemingen. De opgerichte ondernemingen worden gedefinieerd als de som van het aantal nieuwe BTW-plichtige ondernemingen en het aantal wederonderwerpingen van btw-plichtige ondernemingen. Het aantal verdwenen ondernemingen is het aantal BTW-plichtige ondernemingen dat werd geschrapt.

Het aantal actieve, opgerichte en verdwenen ondernemingen werd berekend op basis van maandcijfers in plaats van jaarcijfers. Maandcijfers tellen elke levensgebeurtenis van een onderneming ((her)oprichtingen, schrappingen, in- of uitwijkingen). Jaarcijfers daarentegen vloeien voort uit een vergelijking van de toestand van de onderneming op 31 december van het huidige en het vorige jaar.

Hierdoor zal het aantal opgerichte en verdwenen ondernemingen bij jaarcijfers lager liggen dan het aantal opgerichte en verdwenen ondernemingen dat werd berekend op basis van maandcijfers. Enkel het aantal actieve ondernemingen op 31 december is identiek bij maand- en jaarcijfers.

Collectief ontslag

Een collectief ontslag is elk ontslag omwille van redenen die geen betrekking hebben op de persoon van de werknemer, dat in de loop van een periode van 60 dagen een groep van werknemers treft.

Bij een 'aankondiging' van het voornemen tot collectief ontslag start de informatie- en raadplegingsprocedure. Bij de 'betekening' van het ontwerp van collectief ontslag wordt deze procedure beëindigd. Het aantal banen dat effectief verloren gaat kan na het beëindigen van deze procedure hoger

(uitzonderlijk), lager of gelijk zijn aan het aangekondigde banenverlies.

We merken hierbij ook op dat niet elke aankondiging van een collectief ontslag in hetzelfde jaar wordt betekend. Bovendien wordt niet elke aankondiging van een collectief ontslag betekend omwille van bijvoorbeeld een faillissement.

Nettogroeiratio

Saldo van het aantal oprichtingen en het aantal stopzettingen en faillissementen in verhouding tot het aantal actieve ondernemingen. De nettogroeiratio drukt uit hoeveel ondernemingen er per saldo bijkwamen.

Oprichtingsratio

Aantal oprichtingen in verhouding tot het aantal actieve ondernemingen.

Overlevingspercentage van starters

Om het overlevingspercentage van starters te berekenen wordt gebruik gemaakt van de start- en stopzettingsdatum van ondernemingen in Lokovest, een extract van de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO). Op basis hiervan kan de exacte leeftijd van de onderneming bij stopzetting worden berekend. De definiëring van starters en stopzettingen is in deze statistiek administratief. Zo vallen onder de starters ook de ondernemingen die worden omgevormd van "natuurlijk persoon" naar "rechtspersoon". Deze ondernemingen worden tweemaal geregistreerd: als een schrapping (van de natuurlijke persoon) en als een inschrijving (als rechtspersoon). In werkelijkheid gaat het echter om dezelfde onderneming, zij het dan onder een andere juridische vorm. Het is niet mogelijk om dergelijke administratieve starters uit de statistiek te filteren. De redenen waarom een onderneming de activiteiten stopzet kunnen vrij divers zijn (vrijwillige stopzetting van de activiteiten, faillissement, het ontbreken van attesten of vergunningen, een fusie tussen twee of meer ondernemingen, een administratieve wijziging, enz.).

Referentieregio

Op 3 februari 2023 bekrachtigde de Vlaamse Regering het Regiodecreet dat Vlaanderen indeelt in 15 referentieregio's (<https://lokaal-bestuur.vlaanderen.be/nieuws/vlaamse-regering-bekrachtigt-regiodecreet>). West-Vlaanderen telt vijf referentieregio's: **Brugge** (Beernem, Blankenberge, Brugge, Damme, Jabbeke, Knokke-Heist, Oostkamp, Torhout, Zedelgem, Zuienkerke), **Middenkust** (Bredene, De Haan, Gistel, Ichtegem, Middelkerke, Oostende, Oudenburg), **Midwest** (Ardooie, Dentergem, Hooglede, Ingelmunster, Izegem, Ledegem, Lichtervelde, Meulebeke, Moorslede, Oostrozebeke, Pittem, Roeselare, Ruiselede, Staden, Tielt, Wielsbeke, Wingene), **Westhoek** (Alveringem, De Panne, Diksmuide, Heuvelland, Houthulst, Ieper, Koekelare, Koksijde, Kortemark, Langemark-Poelkapelle, Lo-Reninge, Mesen, Nieuwpoort, Poperinge, Veurne, Vleteren, Zonnebeke) en **Zuid-West-Vlaanderen** (Anzegem, Avelgem, Deerlijk, Harelbeke, Kortrijk, Kuurne, Lendeledede, Menen, Spiere-Helkijn, Waregem, Wervik, Wevelgem, Zwevegem). In de tekst en de figuren wordt met de 'regio's' steeds de indeling van de referentieregio's bedoeld, tenzij dit anders wordt aangegeven.

Turbulentieratio

Som van het aantal oprichtingen en het aantal stopzettingen en faillissementen in verhouding tot het aantal actieve ondernemingen. De turbulentieratio geeft weer in welke mate het economisch weefsel zich vernieuwt.

Uittredingsratio

Aantal stopzettingen en faillissementen in verhouding tot het aantal actieve ondernemingen.

Verhuisbeweging

In Lokovest, een extract van de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO), werd een selectie gemaakt van alle vestigingen die tussen 1 januari 20xx en 31 december 20xx verhuisden naar een adres binnen een

geselecteerd arrondissement (= inwijking) en vestigingen die verhuisden naar een adres buiten een geselecteerd arrondissement (= uitwijking). Het verschil tussen in- en

uitwijking is het migratiesaldo. Verhuisbewegingen binnen eenzelfde arrondissement worden niet meegeteld.